

คณะวิทยาการจัดการ
Faculty of Management Science

รายงานสืบเนื่อง

การประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 9 ประจำปี 2564

“Management in next normal:
transformative propection” >>>>

วันที่ 18 มิถุนายน 2564

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

รูปแบบการประชุม แบบ Video Conference ผ่านระบบ ZOOM Cloud Meeting

รายงานสืบเนื่อง

การประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 9 ประจำปี 2564

“Management in next normal: transformative propection”

ปีที่เผยแพร่	กรกฎาคม 2564
เผยแพร่และจัดทำโดย	คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร เลขที่ 1 หมู่ 3 ตำบลสามพระยา อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี 76120 โทร 0-3259-4028 โทรสาร 0-3259-4027 e-mail: mssuconf@gmail.com
แหล่งเผยแพร่	www.ms.su.ac.th
สงวนลิขสิทธิ์	คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของหอสมุดแห่งชาติ

National Library of Thailand Cataloging in Publication Data

รายงานสืบเนื่องการประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 9 ประจำปี 2564
"Management in next normal: transformative propection".-- เพชรบุรี :
คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2564.
1060 หน้า.

1. การจัดการธุรกิจ. I. ชื่อเรื่อง.

658

ISBN 978-974-641-784-6

เวทีวัฒนธรรม
สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล

CULTURAL STAGE RESEARCH INSTITUTE FOR LANGUAGES AND CULTURES
OF ASIA MAHIDOL UNIVERSITY

ศราวุฒิ เกตุยา¹

บทคัดย่อ

บทความนี้ทางวิชาการนี้ เรียบเรียงขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอความสำคัญของเวทีวัฒนธรรม และเพื่อนำเสนอผลงานด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม อันเกิดจากการดำเนินงานในโครงการฟังเพลงไทยที่เรือนไทยสู่ ร้องรำทำเพลงที่เรือนไทย และการจัดการบูรณาการศิลป์ในรูปแบบต่างๆ ของสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย ซึ่งเป็นผลการดำเนินงานมาตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๕๔๐ ถึงปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ในประเด็นที่เด่นชัดในการเป็นศูนย์กลางของสังคม โดยความร่วมมือกับชุมชนและเครือข่ายงานด้านวัฒนธรรม จากทั้งหน่วยงานจากภาครัฐและเอกชน ครู นักวิชาการ ประชาชน ชาวบ้าน คณะศิลปินพื้นบ้าน ศิลปินแห่งชาติ กลุ่มชาติพันธุ์ ตลอดจนเครือข่ายวัฒนธรรมจากภูมิภาคอาเซียน ซึ่งกลายเป็นกลไกที่สำคัญในการขับเคลื่อนงานเวทีวัฒนธรรมตลอดมาอย่างต่อเนื่อง

เวทีวัฒนธรรม ไม่ใช่เป็นเพียงเวทีเพื่อความบันเทิง หากแต่ยังเป็นเวทีแห่งการจัดการความรู้ ตลอดจนการเน้นย้ำงานวัฒนธรรมที่นำเสนอในแต่ละครั้ง ที่ยังคงมีบทบาทต่อสังคมในมิติต่างๆ โดยมีพื้นที่ทางวัฒนธรรมของสถาบันฯ อันได้แก่ อาคารเรือนไทย (ระเบียบ คุณเกษม) และห้องประชุมอเนกประสงค์ อาคารภาษาและวัฒนธรรมสยามบรมราชกุมารี เป็นศูนย์กลาง เป็นภารกิจหลักที่ได้รับความสำคัญในระดับยุทธศาสตร์จากทั้งสถาบันฯ และมหาวิทยาลัยมหิดล โดยมี หลักสูตรวัฒนธรรมศึกษา คณะกรรมการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม กลุ่มงานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม งานบริการวิชาการและทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ต่อเนื่องมาจนถึงโครงการจัดตั้งศูนย์ศิลปวัฒนธรรมสร้างสรรค์ เป็นผู้รับผิดชอบผลิตทางวัฒนธรรมแต่ละวัฒนธรรม ต่างมีรากเหง้า มีวิถีการดำเนินชีวิต และมีวิธีการสื่อสารความคิดที่เป็นเฉพาะของตนเอง การแสดงต่างๆ ที่ปรากฏบนเวทีวัฒนธรรมซึ่งได้ผ่านกระบวนการสร้างสรรค์มาอย่างดี จึงสะท้อนภาพสังคมใหญ่ที่จะพบว่ามี ความแตกต่างและความหลากหลายทางวัฒนธรรมให้เห็นได้อย่างน่าชื่นชม ดังปรัชญาที่สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย ยึดถือในการดำเนินงานว่า “ ภาษาและวัฒนธรรมเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาที่ยั่งยืน ”

คำสำคัญ : เวทีวัฒนธรรม / เครือข่าย

¹ นักวิชาการดนตรีไทย สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล

Abstract

This academic article aims to present the importance of the cultural stage and exhibits work pieces in the arts and cultural maintenance, which is operated by the Research Institute for Languages and Cultures of Asia (RILCA) under the Project of “Listening to Thai Music to Dancing and Singing at Thai House (Ruen Thai)”, and the integration of arts in various forms. The cultural stage has started from 1997 to 2021 with an outstanding performance as a center of society, while the cooperation with community and cultural networks from both public and private sectors, teachers, scholars, folk philosophers, group of folk artists, national artists, ethnic groups, and cultural networks from ASEAN regions has been made. This cooperation became an important mechanism on continuous driving the cultural stage.

The cultural stage is not only the center of entertainment, but also the center of knowledge management, and the focus on cultural works presented on the cultural stage in each time plays a role towards the society in several dimensions. The central areas for expressing cultural works at RILCA included Ruen Thai (Rabiab Kunakasem), and Multi-purpose Conference Room, HRH Princess Maha Chakri Sirindhorn Language and Culture Building. The cultural stage is also a key mission under the strategy of both the RILCA and Mahidol University. In any event, the responsible persons of this cultural stage are from the Cultural Studies Program, Commission of Arts and Culture Promotion, Division of Arts and Culture Maintenance, Academic Services and Arts and Culture Department, and continued to the establishment of Creative Arts and Culture Center.

Cultural products of each culture have different origins with unique way of life and method of thought communication, while the performances on the cultural stage through creation process can reflect a big picture of the society that admirably showed difference and varieties of cultures, per the RILCA’s philosophy saying, “**Languages and cultures are the heart of sustainable development.**”

Keywords: Cultural Stage, Network

๑. บทนำ

วัฒนธรรม หมายถึง วิถีชีวิตของคนไทยในสังคม เป็นแบบแผนการประพฤติปฏิบัติและการแสดงออกซึ่งสมาชิกในสังคมเดียวกัน มีความเข้าใจ ยอมรับและใช้ปฏิบัติร่วมกัน อันจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิต ความเจริญงอกงามของคนในสังคมนั้นๆ มีการสั่งสมและสืบทอดจากคนรุ่นหนึ่งไปสู่คนอีกรุ่นหนึ่ง จากสังคมหนึ่งไปสู่อีกสังคมหนึ่ง จนกลายเป็นแบบแผนที่สามารถเรียนรู้และก่อให้เกิดผลิตรกรรมและผลิตภัณฑ์ ทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม มีคุณค่าอันควรค่าแก่การวิจัย ส่งเสริม อนุรักษ์ฟื้นฟู พัฒนาถ่ายทอด เผยแพร่แลกเปลี่ยน เพื่อสร้างเสริมคุณภาพแห่งความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ สังคม และธรรมชาติ ให้มนุษย์สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีสันติภาพ สันติสุข และอิสรภาพ (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, ๒๕๔๐ : ๕๓)

ในสังคมไทยคำว่า “วัฒนธรรม” ได้ถูกนิยามโดยรากศัพท์ภาษาบาลีและสันสกฤต คำว่า วัฒน (วัฒน) หมายถึง ความเจริญงอกงาม ส่วน ธรรม (ธรรม) หมายถึง ความดี ความงาม กฎระเบียบ ข้อปฏิบัติ เมื่อรวมกัน วัฒนธรรม หมายถึง ความดี ความงามที่เจริญเติบโต ซึ่งพระยาอนุมานราชธน และ สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (ประยุทธ์ ปยุตโต) ได้อธิบายว่า หมายถึงสิ่งที่มนุษย์ผลิตหรือสร้างขึ้น มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงเพื่อความงอกงามในวิถีชีวิตของส่วนรวม สามารถถ่ายทอดสืบต่อกัน ซึ่งช่วยให้มนุษย์อยู่รอดและเจริญสืบต่อไปได้ (อ้างอิงในแผนแม่บทวัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวงวัฒนธรรม, ๒๕๕๒ : ๒)

ยศ สันตสมบัติ (๒๕๕๙ : ๒๔๖) กล่าวว่า การเลือกสรรลักษณะต่างๆ ขึ้นมาเป็นแบบแผน ทำให้มนุษย์เฝ้าพันธุ์หนึ่งๆมีทัศนคติ ค่านิยมและพฤติกรรมสอดคล้องคล้อยกันและเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวของกลุ่ม วัฒนธรรมก็คือการรวมตัวกันของแบบแผนต่างๆของพฤติกรรม

สังคมใดมีความหลากหลายทางวัฒนธรรมถือเป็นความมั่นคง เป็นต้นทุนทางสังคมที่ล้ำค่า เพราะวัฒนธรรมมีความสำคัญต่อวิถีชีวิตผู้คน มีอิทธิพล มีผลกระทบต่อวิถีชีวิต วัฒนธรรมแสดงความเป็นเอกลักษณ์ เป็นศักดิ์ศรีของชาติ เป็นเครื่องประสานความสามัคคีของคนในชาติ (สุวิไล เปรมาศรีรัตน์, ๒๕๔๘)

วัฒนธรรม ประเพณี ความเชื่อและพิธีกรรมต่างๆ มีบทบาททำให้คนมีความมั่นคงในจิตใจและเห็นคุณค่าในการดำรงชีวิตร่วมกันอย่างเสมอภาค (ศรีศักร วัลลิโภดม, ๒๕๕๔ : ๑๔๑)

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (๒๕๓๘ : ๕๔) ได้แสดงความหมายของวัฒนธรรมไว้ต่างกัน ดังนี้

๑. วัฒนธรรม คือ วิธีการดำรงชีวิตของมนุษย์ในสังคม ซึ่งเป็นแบบแผนการประพฤติปฏิบัติและการแสดงออกซึ่งความรู้สึกนึกคิดในสถานการณ์ต่างๆ ที่สมาชิกในสังคมเดียวกัน สามารถแก้ไขและยอมรับร่วมกัน

๒. วัฒนธรรม คือ มรดกของสังคมที่ปรับและรักษาไว้ให้เจริญงอกงาม เกิดจากวิธีการประพฤติปฏิบัติร่วมกันเป็นแนวเดียวกันของสมาชิกในสังคมอย่างต่อเนื่อง และสืบทอดเป็นมรดกทางสังคมต่อกันมาจากอดีต หรืออาจเป็นสิ่งประดิษฐ์คิดค้น สร้างสรรค์ขึ้นใหม่ โดยรับการเผยแพร่มาจากสังคมอื่นๆ ซึ่งถ้าหากสมาชิกในสังคมยอมรับและยึดถือเป็นแบบแผนประพฤติปฏิบัติร่วมกันก็ย่อมถือว่าเป็นวัฒนธรรมของสังคมนั้น

๓. วัฒนธรรม คือสิ่งที่มนุษย์ปรับปรุง เปลี่ยนแปลง หรือสร้างขึ้น นำมาซึ่งความเจริญงอกงาม วัฒนธรรมย่อมเปลี่ยนแปลงไปตามเงื่อนไขและกาลเวลา เมื่อมีการประดิษฐ์หรือค้นพบสิ่งใหม่วิธีใหม่ที่ใช้แก้ไขปัญหาและตอบสนองความต้องการของสังคมได้ดีกว่า ย่อมทำให้สมาชิกของสังคมเกิดความนิยม วัฒนธรรมจึงต้องปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหรือพัฒนาวัฒนธรรมนั้นให้เหมาะสม มีประสิทธิภาพตามยุคสมัย

เวทีวัฒนธรรม จึงเป็นพื้นที่ในการสร้างสรรค์ เพื่ออธิบายวัฒนธรรมของวิถีผู้คนในพื้นที่ต่างๆ ที่สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย ได้ดำเนินการเพื่อเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้สู่สังคม

๒. บทวิเคราะห์

บทความทางวิชาการนี้ได้ประมวลสาระเนื้อหา แนวคิด และแนวปฏิบัติเป็นประเด็นวิเคราะห์ตามหัวข้อ ดังต่อไปนี้

๒.๑ เวทีวัฒนธรรม เป็นมากกว่าเวทีแสดงศิลปวัฒนธรรม

การพัฒนาประเทศที่มีเป้าหมายเพื่อความสุขอันยั่งยืนของประชาชนไทย จะต้องคำนึงถึงมิติทางวัฒนธรรม โดยทุกคนในสังคมไทยต้องเคารพและยอมรับความแตกต่างหลากหลายทางวัฒนธรรม ทั้งในระดับ ปัจเจกชน ชุมชน สังคม ประเทศ และระดับโลก เปิดโอกาสให้มีการเรียนรู้วัฒนธรรมที่แตกต่าง เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักถึงความแตกต่างหลากหลายทางวัฒนธรรมที่สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข (สถาบันวัฒนธรรมศึกษา, ๒๕๕๑ : ๒)

) เกรียงไกร สัมปชวลิต (อ้างใน กรมศิลปากร , ๒๕๕๒ : ๗) กล่าวว่า มรดกศิลปวัฒนธรรม เป็นทุนทางวัฒนธรรมที่สำคัญ เป็นสิ่งที่บ่งบอกถึงความเป็นชาติ ความเจริญเจริญรุ่งเรือง อีกทั้งยังเป็นเอกลักษณ์ที่แสดงออกถึงความเป็นไทยได้อย่างชัดเจน เป็นความภาคภูมิใจของคนทั่วทุกภูมิภาค จึงควรตระหนักถึงคุณค่าความสำคัญของมรดกศิลปวัฒนธรรมและร่วมกันอนุรักษ์ รักษาสืบทอดไว้ไปยังอนุชนรุ่นหลังสืบไป จากเอกสารที่ระลึกเนื่องในงานวันอนุรักษ์มรดกไทยในปี พ.ศ. ๒๕๕๒ กล่าวถึงความหลากหลายทางศิลปวัฒนธรรมของไทยในภูมิภาคต่าง ๆ ว่าเป็นการบ่งชี้เอกลักษณ์เฉพาะในท้องถิ่น ที่ผ่านกาลเวลาช่วงต่างๆมาจนถึงปัจจุบันนั้น เกิดจากความร่วมมือร่วมใจในการรักษาศิลปวัฒนธรรมนั้นให้คงอยู่ด้วย ศิลปวัฒนธรรมนั้นมิใช่มีความสำคัญเพียงในระดับท้องถิ่นเท่านั้น หากยังเป็นสิ่งแสดงถึงความเป็นชาติ (กรมศิลปากร , ๒๕๕๒ : ๑๑)

การแสดงที่ปรากฏใน เวทีวัฒนธรรม ของสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย มีความหลากหลายทั้งรูปแบบ การนำเสนอและที่มา กล่าวคือ มาในรูปแบบ ร้อง รำ หรือละคร ผู้แสดงมาเป็นเดี่ยว กลุ่ม หรือวง ทั้งหญิงชาย วัยที่แตกต่าง อุปกรณ์ที่ใช้ประกอบไม่ว่าจะเป็นเครื่องดนตรี ฉาก เสื้อผ้าผู้แสดง ต่างมีลักษณะเฉพาะไม่เหมือนกัน การแสดงมาจากหลากหลาย ทั้งสถาบันการศึกษาที่มีการเรียนการสอนเกี่ยวข้อง กลุ่มคนรวมตัวกันและยึดเป็นอาชีพ ชมรมรวมผู้สนใจต้องการสืบสานวัฒนธรรม ประจำอยู่ในหน่วยงานต่างๆ ทั้งรัฐและเอกชน รวมทั้งชุมชนที่มีสำนึกรักรักษาศิลปวัฒนธรรมของตนโดยการแสดงมาจากทั่วทุกภูมิภาคของประเทศไทย การแสดงที่มีความหลากหลายเหล่านี้เป็นผลผลิตทางวัฒนธรรม ต่างผ่านกระบวนการสร้างสรรค์ปั้นแต่งมาอย่างประณีตบรรจง เป็นกระบวนการที่ต้องใช้เวลาในขั้นตอนต่างๆ ตั้งแต่คิด ออกแบบวิธีการ ลองแสดง ปรับเปลี่ยนให้ลงตัวจนเกิดการตกผลึกเป็นรูปแบบที่เหมาะสม เป็นที่ยอมรับของผู้คนในวัฒนธรรมนั้น รวมทั้งเป็นที่สนใจของคนทั่วไปเมื่อแต่ละวัฒนธรรมต่างมีรากเหง้า มีวิถีการดำเนินชีวิต และมีวิธีการสื่อสารความคิดที่เป็นเฉพาะของตนเอง การแสดงต่างๆ ที่ปรากฏบนเวทีวัฒนธรรมซึ่งได้ผ่านกระบวนการสร้างสรรค์ดังกล่าวข้างต้น จึงมีความแตกต่างหลากหลาย สะท้อนภาพสังคมใหญ่ที่จะพบความแตกต่างหลากหลายทางวัฒนธรรมให้เห็นได้เป็นธรรมดา (ดวงพร คำคุณวัฒน์ : หนังสือเวทีวัฒนธรรม สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล ๒๕๖๓: ๗)

ดังนั้น เวทีวัฒนธรรม นอกจากจะเป็นเวทีสำหรับการแสดงแล้ว ยังเป็นการอนุรักษ์และพัฒนาวัฒนธรรมบนฐานขององค์ความรู้และความเข้าใจทางวัฒนธรรมในแง่มุมต่างๆ ซึ่งจะก่อให้เกิดการเรียนรู้และการยอมรับซึ่งกันและกัน เกิดความภาคภูมิใจในวัฒนธรรมของตนเอง ทำให้สามารถอยู่ร่วมกันได้บนความแตกต่างทางวัฒนธรรม สามารถสร้างความมั่นใจให้กับผู้แสดงซึ่งเป็นเจ้าของวัฒนธรรม และสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องให้แก่สังคม ให้สังคมไทยเป็นสังคมน่าอยู่ท่ามกลางความหลากหลายทางวัฒนธรรม โดยสถาบันฯ ได้มี การจัดการภายใต้หลักสูตรวัฒนธรรมศึกษา ในระยะแรกจากนั้นมีการจัดตั้งคณะกรรมการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม กลุ่มงานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม งานบริการวิชาการและทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม มาจนถึงโครงการจัดตั้งศูนย์ศิลปวัฒนธรรมสร้างสรรค์ ตามลำดับ แบ่งเวทีวัฒนธรรม ออกเป็น ๓ ลักษณะงาน ได้ดังนี้

(๑) ฟังเพลงไทยที่เรือนไทย

สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย เป็นสถาบันการศึกษาสังกัดมหาวิทยาลัยมหิดล ที่มีการเปิดหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวัฒนธรรมศึกษา แขนงวิชาวัฒนธรรมการดนตรี จัดการเรียนการสอนหลักสูตรปริญญาโทแห่งแรกในวิชาดนตรีของประเทศไทย เวทีวัฒนธรรม ภายใต้ชื่อโครงการ “ ฟังเพลงไทยที่เรือนไทย ” เริ่มต้นมาตั้งแต่ ปี พ.ศ.๒๕๔๐ จัดขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริม อนุรักษ์และเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมด้านดนตรีไทย ใช้พื้นที่

อาคารเรือนไทย (ระเบียบ คุณะเกษม) ให้เป็นศูนย์รวมกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม ให้กับสังคม อีกทั้งยังเป็นเวทีสร้างสรรค์และนำเสนอผลผลิตทางวัฒนธรรมดนตรี โดยมีกลุ่มงานด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมประสานงานกับอาจารย์ประจำหลักสูตรวัฒนธรรมศึกษา เป็นผู้ดูแลกิจกรรมพิเศษรับผิดชอบโครงการให้สถาบันฯ จัดขึ้นรวมจำนวน ๓๔ ครั้ง

ฟังเพลงไทยที่เรือนไทย สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล

ครั้งที่	วัน / เดือน / ปี	การแสดงของศิลปิน / คณะ	สถานที่
๑	๒๔ ธันวาคม ๒๕๔๐	การบรรเลงดนตรีไทยและการแสดงนาฏศิลป์ไทย โดย สถาบันนาฏดุริยางคศิลป์ กรมศิลปากร	อาคารเรือนไทย (ระเบียบ คุณะเกษม)
๒	๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๑	การบรรเลงดนตรีไทยและการแสดงนาฏศิลป์ไทย โดย คณะศิษย์บุญคุ้มวงษ์ จังหวัดนครปฐม	อาคารเรือนไทย (ระเบียบ คุณะเกษม)
๓	๒๒ เมษายน ๒๕๔๑	การแสดงพื้นบ้านลำตัด โดย คณะหวังเต๊ะ (นายหวังดี นิมา) ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (เพลงพื้นบ้าน) ประจำปี ๒๕๓๑	อาคารเรือนไทย (ระเบียบ คุณะเกษม)
๔	๑๗ มิถุนายน ๒๕๔๑	วงดนตรีคณะสุวรรณศิลป์ ศาลายา	อาคารเรือนไทย (ระเบียบ คุณะเกษม)
๕	๑๙ สิงหาคม ๒๕๔๑	การบรรเลงดนตรีไทย โดย หลักสูตรวัฒนธรรมศึกษา แขนงวัฒนธรรมการดนตรี สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท และ ครูชินกร ไกรลาศ ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (นักร้องเพลงลูกทุ่ง) ประจำปี ๒๕๔๑	อาคารเรือนไทย (ระเบียบ คุณะเกษม)
๖	๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๑	การขับเสภา โดย ครูแจ้ง คล้ายสีทอง ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (คีตศิลป์) ประจำปี ๒๕๓๘ และ การบรรเลงปี่พาทย์เสภา วงบ้านปลื้มปรีชา	อาคารเรือนไทย (ระเบียบ คุณะเกษม)
๗	๒๐ มกราคม ๒๕๔๒	การขับร้องและบรรเลงดนตรีไทย คณะปฐมดุริยางคศิลป์ จังหวัดนครปฐม	อาคารเรือนไทย (ระเบียบ คุณะเกษม)
๘	๑๐ มีนาคม ๒๕๔๒	การแสดงกลุ่มชาติพันธุ์ ไทยทรงดำ จากจังหวัดเพชรบุรี	อาคารเรือนไทย (ระเบียบ คุณะเกษม)
๙	๑๙ พฤษภาคม ๒๕๔๒	การบรรเลงวงเครื่องสายปี่ชวา โดย คณะบางขุนพรหมใต้	อาคารเรือนไทย (ระเบียบ คุณะเกษม)
๑๐	๒๑ กรกฎาคม ๒๕๔๒	การแสดงกลอนสดสักวา เรื่องควา ในรายการ “เพลินเพลงกับคุณหมอ” โดย ศ.เกียรติคุณ นายแพทย์พูนพิศ อมาตยกุล	อาคารเรือนไทย (ระเบียบ คุณะเกษม)
๑๑	๑๕ กันยายน ๒๕๔๒	การบรรเลงปี่พาทย์ วงเครื่องสาย และวงมโหรี	อาคารเรือนไทย

ครั้งที่	วัน / เดือน / ปี	การแสดงของศิลปิน / คณะ	สถานที่
		โดย ศิษย์วัฒนธรรมการดนตรี สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท	(ระเบียบ คุณะเกษม)
๑๒	๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๒	การบรรเลงดนตรีไทยและการแสดงนาฏศิลป์ไทย โดย สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา	อาคารเรือนไทย (ระเบียบ คุณะเกษม)
๑๓	วันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๓	การบรรเลงดนตรีไทยและการแสดงนาฏศิลป์ไทย โดย ศูนย์วัฒนธรรมมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต	อาคารเรือนไทย (ระเบียบ คุณะเกษม)
๑๔	๑๕ มีนาคม ๒๕๕๓	การบรรเลงดนตรีไทยและการแสดงนาฏศิลป์ โดย ชมรมดนตรีและนาฏศิลป์ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาริบัติ	อาคารเรือนไทย (ระเบียบ คุณะเกษม)
๑๕	๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๓	การบรรเลงดนตรีไทยและการแสดงนาฏศิลป์ โดย คณะพ.วาราชนนท์ จังหวัดนครปฐม	อาคารเรือนไทย (ระเบียบ คุณะเกษม)
๑๖	๑๙ กรกฎาคม ๒๕๕๓	การบรรเลงวงเครื่องสาย วงเครื่องสายผสมฆ้องและวง มโหรี โดย ศิษย์เก่าวัฒนธรรมการดนตรี สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท	อาคารเรือนไทย (ระเบียบ คุณะเกษม)
๑๗	๒๐ กันยายน ๒๕๕๓	การบรรเลงวงเครื่องสายและวงเครื่องสายผสมฆ้อง โดย นักศึกษาวัฒนธรรมการดนตรี สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท	อาคารเรือนไทย (ระเบียบ คุณะเกษม)
๑๘	๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๓	การแสดงพื้นเมืองภาคอีสาน โดย คณะสืบสานวัฒนธรรมอีสาน มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี	อาคารเรือนไทย (ระเบียบ คุณะเกษม)
๑๙	๑๗ มกราคม ๒๕๕๔	การบรรเลงปี่พาทย์และการแสดงนาฏศิลป์ โดย คณะศิษย์อาจารย์ประสิทธิ์ ถาวร (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร)	อาคารเรือนไทย (ระเบียบ คุณะเกษม)
๒๐	๑๔ มีนาคม ๒๕๕๔	การบรรเลงดนตรีไทยและการแสดงนาฏศิลป์ โดย คณะสนั่น แก้วบุชา	อาคารเรือนไทย (ระเบียบ คุณะเกษม)
๒๑	๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๔	การบรรเลงวงโยธวาทิตและการแสดงนาฏศิลป์ โดย สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา	อาคารเรือนไทย (ระเบียบ คุณะเกษม)
๒๒	๑๒ กันยายน ๒๕๕๔	การบรรเลงวงเครื่องสายไทยและเครื่องสายปี่ชวา โดย คณะลูกช้าง วิทยาลัยนาฏศิลป์ กรมศิลปากร	อาคารเรือนไทย (ระเบียบ คุณะเกษม)
๒๓	๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๔	การบรรเลงวงเครื่องสายผสมฆ้องและการแสดงพื้นเมือง ล้านนา โดย ภาควิชาดุริยางค์ไทย และภาควิชา นาฏศิลป์ วิทยาลัยนาฏศิลป์เชียงใหม่	อาคารเรือนไทย (ระเบียบ คุณะเกษม)

ครั้งที่	วัน / เดือน / ปี	การแสดงของศิลปิน / คณะ	สถานที่
๒๔	๙ มกราคม ๒๕๕๕	การบรรเลงวงมโหรีและการแสดงนาฏศิลป์ โดย ชมรมดนตรีไทยและนาฏศิลป์ไทย คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี	อาคารเรือนไทย (ระเบียบ คณะเกษม)
๒๕	๑๓ มีนาคม ๒๕๕๕	การแสดงระบำมอญโบราณและระบำมอญประยุกต์ โดย คณะหงษ์ฟ้ารามัญ ชมชนมอญวัดบางกระดี่ กรุงเทพมหานคร	อาคารเรือนไทย (ระเบียบ คณะเกษม)
๒๖	๘ พฤษภาคม ๒๕๕๕	การบรรเลงวงปี่พาทย์มอญและวงดนตรีโบราณ โดย คณะวัดป่าตอยลับงา จังหวัดกำแพงเพชร	อาคารเรือนไทย (ระเบียบ คณะเกษม)
๒๗	๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๕	การบรรเลงวงมโหรีและการแสดงนาฏศิลป์ไทย โดย คณะนันทาทิต จังหวัดสุพรรณบุรี	อาคารเรือนไทย (ระเบียบ คณะเกษม)
๒๘	๑๑ กันยายน ๒๕๕๕	การบรรเลงดนตรีไทยและการแสดงนาฏศิลป์ไทย โดย คณะนาฏศิลป์และดุริยางค์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล	อาคารเรือนไทย (ระเบียบ คณะเกษม)
๒๙	๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๕	การบรรเลงดนตรีไทยและดนตรีพื้นเมืองอีสาน โดย วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล	อาคารเรือนไทย (ระเบียบ คณะเกษม)
๓๐	๘ มกราคม ๒๕๕๖	การแสดงพื้นบ้านลำตัด โดย คณะ แม่ประยูร ยมเยี่ยม ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปการแสดง (เพลงพื้นบ้าน) ประจำปี ๒๕๓๗	อาคารเรือนไทย (ระเบียบ คณะเกษม)
๓๑	๑๒ มีนาคม ๒๕๕๖	การขับร้องเพลงลูกทุ่ง โดย อาจารย์ชินกร ไกรลาศ ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (นักร้องเพลงลูกทุ่ง) ประจำปี ๒๕๔๒	อาคารเรือนไทย (ระเบียบ คณะเกษม)
๓๒	๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๖	การบรรเลงดนตรีไทยและแสดงนาฏศิลป์ไทย โดย ศิลปินกรมศิลปากร และ นักศึกษาสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์	อาคารเรือนไทย (ระเบียบ คณะเกษม)
๓๓	๙ กรกฎาคม ๒๕๕๖	การบรรเลงดนตรีไทยและการแสดงนาฏศิลป์ไทย โดย ชมรมดนตรีไทยการประปานครหลวง	อาคารเรือนไทย (ระเบียบ คณะเกษม)
๓๔	๑๐ กันยายน ๒๕๕๖	การบรรยายประกอบเพลง “ เพลงไร่พรมแดน ” โดย ศ.เกียรติคุณ นายแพทย์พูนพิศ อมาตยกุล	อาคารเรือนไทย (ระเบียบ คณะเกษม)

ตารางที่ ๑ กิจกรรมฟังเพลงไทยที่เรือนไทย

จากการแสดงเวทีวัฒนธรรมที่ปรากฏใน “ฟังเพลงไทยที่เรือนไทย” ของสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย จะเห็นความหลากหลายทั้งรูปแบบและการนำเสนอ ที่เป็นผลผลิตทางวัฒนธรรม มีวิธีการสื่อสารเฉพาะและแบ่งกลุ่มได้ดังนี้

๑). วงบรรเลงจากหน่วยงานของภาครัฐทั้งในรูปแบบวงทางการ และวงชมรม ผ่านศิลปิน บุคลากรและนักศึกษาของสถานศึกษาตลอดจนศิษย์เก่า

๒). วิทยากรและผู้ทรงคุณวุฒิจากหน่วยงานของภาครัฐ

๓). วงบรรเลงจากชุมชน

๔). ประชาชน ชิลปิน ชิลปินแห่งชาติ

เวทีวัฒนธรรมของสถาบันฯจึงมีบทบาทอย่างยิ่งในการเป็นพื้นที่และศูนย์กลางทางสังคม ในการเปิดโอกาส และส่งต่อสารงานวัฒนธรรมให้กับหน่วยงาน องค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน ชิลปิน ประชาชน ภายใต้การจัดการงานด้านศิลปวัฒนธรรมของสถาบันฯ

(๒) ร้องรำทำเพลงที่เรือนไทย

ร้องรำทำเพลง เป็นกิจกรรมต่อเนื่องที่เปลี่ยนชื่อมาจาก “ ฟังเพลงไทยที่เรือนไทย ” เริ่มมีการดำเนินการตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๖ การดำเนินงานเวทีวัฒนธรรม ร้องรำทำเพลง ยังคงจัดกิจกรรมขึ้นในรอบปีต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน โดยยังคงรักษารูปแบบและวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมในแบบเดิมไว้ ตระหนักถึงความสำคัญในงานด้านศิลปวัฒนธรรมดนตรีในทุกมิติ เป็นศูนย์กลางในการนำเสนอการแสดงเวทีวัฒนธรรมสู่สังคม ในพื้นที่ทางวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัยมหิดล ทั้งอาคารเรือนไทย (ระเบียบ คณะเกษม) และห้องประชุมอเนกประสงค์ อาคารภาษาและวัฒนธรรมสยามบรมราชกุมารี รวมการดำเนินโครงการร้องรำทำเพลงที่เรือนไทยต่อเนื่องมาทั้งสิ้น จำนวน ๓๓ ครั้ง

ร้องรำทำเพลงที่เรือนไทย สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล

ร้องรำทำเพลงที่เรือนไทย			
๓๕	๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๖	การแสดงละครเสภาตลก เรื่อง ขุนช้างขุนแผน โดย คณะอาจารย์เสรี หวังในธรรม	อาคารเรือนไทย (ระเบียบ คณะเกษม)
๓๖	๒๘ มกราคม ๒๕๔๗	การบรรเลงดนตรีและการขับร้อง “บทเพลงสุนทราภรณ์” โดย คณะวงดนตรีสังคีตสัมพันธ์ กรม ประชาสัมพันธ์	ห้องประชุมอเนกประสงค์ อาคารภาษาและ วัฒนธรรม สยามบรมราชกุมารี ชั้น ๒
๓๗	๒๔ มีนาคม ๒๕๔๗	การบรรเลงและการแสดงพื้นเมืองอีสาน โดย วิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด	ห้องประชุมอเนกประสงค์ อาคารภาษาและ วัฒนธรรม สยามบรมราชกุมารี ชั้น ๒
๓๘	๑๒ มกราคม ๒๕๔๘	การบรรเลงและขับร้อง “วงดนตรีลูกทุ่ง” โดย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา และศิลปินรับเชิญ คุณสศไส รุ่งโพธิ์ทอง	ห้องประชุมอเนกประสงค์ อาคารภาษาและ วัฒนธรรม สยามบรมราชกุมารี ชั้น ๒

๓๙	๙ มีนาคม ๒๕๔๘	การบรรเลงและการแสดงนาฏศิลป์นานาชาติ โดย สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กรมศิลปากร และ สำนักส่งเสริมวัฒนธรรม แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	ห้องประชุมอเนกประสงค์ อาคารภาษาและ วัฒนธรรม สยามบรมราชกุมารี ชั้น ๒
๔๐	๑๐ พฤษภาคม ๒๕๔๘	การเสนาและการแสดง “นุญฉาย” โดย สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ร่วมกับ มหาวิทยาลัยมหิดล โดยได้รับเกียรติจาก คุณพิศมัย วิไลศักดิ์ ครูสมรัตน์ ทองแท้ , ครูดวงเนตร ดุริยพันธ์ ครูสมบัติ สังเวียนทอง , ครูปิ๊บ คงลายทอง	ห้องประชุมอเนกประสงค์ อาคารภาษาและ วัฒนธรรม สยามบรมราชกุมารี ชั้น ๒
๔๑	๑๘ พฤษภาคม ๒๕๔๘	การแสดงดนตรีและนาฏศิลป์กลุ่มชาติพันธุ์ กะเหรี่ยงบ้านบ่อหวี ตำบลตะนาวศรี อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี	ห้องประชุมอเนกประสงค์ อาคารภาษาและ วัฒนธรรม สยามบรมราชกุมารี ชั้น ๒
๔๒	๒๕ ธันวาคม ๒๕๔๘	การแสดงพื้นบ้านลำตัด คณะหวังเต๊ะ (นายหวังดี นิมา) ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (เพลงพื้นบ้าน) ประจำปี ๒๕๓๑ ในมหกรรมการแสดงดนตรี (ศาลายาเกมส์)	อาคารเรือนไทย (ระเบียบ คุณะเกษม)
๔๓	๒๕ มกราคม ๒๕๔๙	การแสดงดนตรีและนาฏศิลป์พม่า โดย วิทยาลัยนาฏศิลป์ กรมศิลปากร	ห้องประชุมอเนกประสงค์ อาคารภาษาและ วัฒนธรรม สยามบรมราชกุมารี ชั้น ๒
๔๔	๒๒ มีนาคม ๒๕๔๙	การบรรเลงคู่เงิง โดย คณะศิษย์อาจารย์สิทธิศักดิ์ จรรยาวุฒิ	ห้องประชุมอเนกประสงค์ อาคารภาษาและ วัฒนธรรม สยามบรมราชกุมารี ชั้น ๒
๔๕	๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๔๙	การแสดงลิเกประยุกต์ โดย คณะพรณลพ พรุ่ง	อาคารเรือนไทย (ระเบียบ คุณะเกษม)
๔๖	๑๗ มกราคม ๒๕๕๐	การแสดงลิเกทรงเครื่องแบบโบราณ โดย คณะกรณัฎญจรัตน์ ศิษย์กรมศิลปากร	อาคารเรือนไทย (ระเบียบ คุณะเกษม)
๔๗	๒๑ มีนาคม ๒๕๕๐	การแสดงลิเก โดย คณะปัญญาพล อาจหาญ	อาคารเรือนไทย (ระเบียบ คุณะเกษม)
๔๘	๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๐	การแสดงวงดนตรีพื้นบ้านอีสาน โดย คณะหนุ่มภูลาว สาวภูไท	อาคารเรือนไทย (ระเบียบ คุณะเกษม)

๔๙	งดการแสดง		
๕๐	๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๑	การบรรเลงเสภาออกตัว และการบรรเลงวงปี พาทยเสภา โดย คณะศิษย์อาจารย์เสรี หวังในธรรม	ห้องประชุมอเนกประสงค์ อาคารภาษาและ วัฒนธรรม สยามบรมราชกุมารี ชั้น ๒
๕๑	๑๗ กันยายน ๒๕๕๑	การแสดงหุ่นกระบอก เรื่อง พระอภัยมณี โดย คณะรอตศิริโนลศิลป์	ห้องประชุมอเนกประสงค์ อาคารภาษาและ วัฒนธรรม สยามบรมราชกุมารี ชั้น ๒
๕๒	๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๑	การแสดงละครนอก เรื่อง แก้วหน้าม้า โดย สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กรมศิลปากร	อาคารเรือนไทย (ระเบียบ คุณะเกษม)
๕๓	๒๑ มกราคม ๒๕๕๒	การแสดงละครใน เรื่อง อิเหนา โดย สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กรมศิลปากร	อาคารเรือนไทย (ระเบียบ คุณะเกษม)
๕๔	๑๘ มีนาคม ๒๕๕๒	การแสดงละครพื้นทาง เรื่อง ราชาริราช โดย สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กรมศิลปากร	อาคารเรือนไทย (ระเบียบ คุณะเกษม)
๕๕	๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๒	การแสดงดีเกิร์ฮูดู โดย คณะแหลมทราย จังหวัดปัตตานี	ห้องประชุมอเนกประสงค์ อาคารภาษาและ วัฒนธรรม สยามบรมราชกุมารี ชั้น ๒
๕๖	๒๐ มกราคม ๒๕๕๓	การแสดงฟ้อนเงี้ยว โดย คณะละอ่อนแป๊ะ จังหวัดแพร่	อาคารเรือนไทย (ระเบียบ คุณะเกษม)
๕๗	๑๗ มีนาคม ๒๕๕๓	การเสวนาและการแสดงของกลุ่มชาติพันธุ์ กะเหรี่ยงกองมอองทะ จังหวัดกาญจนบุรี	อาคารเรือนไทย (ระเบียบ คุณะเกษม)
๕๘	๒๓ มีนาคม ๒๕๕๔	เวทีเยาวชน โดย กลุ่มเยาวชนกลุ่มชาติพันธุ์ไทยทรงดำ โรงเรียนเขาย้อยวิทยา จังหวัดเพชรบุรี และ เยาวชนจากโครงการรักษ์ดนตรีไทย	ห้องประชุมอเนกประสงค์ อาคารภาษาและ วัฒนธรรม สยามบรมราชกุมารี ชั้น ๒
๕๙	๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๔	เวทีเยาวชน โดย เยาวชนไทยรามัญบางชั้นหมาก จังหวัดลพบุรี การบรรเลงดนตรีจากเยาวชนไทยเชื้อสายอินเดีย และ และ เยาวชนจากโครงการรักษ์ดนตรีไทย	ห้องประชุมอเนกประสงค์ อาคารภาษาและ วัฒนธรรม สยามบรมราชกุมารี ชั้น ๒
๖๐	๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๕	การบรรเลงดนตรีไทยและการแสดงแบบผ้าไทย เฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ	ห้องประชุมอเนกประสงค์ อาคารภาษาและ วัฒนธรรม

		พระบรมราชชนนีพันปีหลวง โดยนักศึกษาลักสูตรวัฒนธรรมการดนตรี สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย	สยามบรมราชกุมารี ชั้น ๒
๖๑	๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๖	การบรรเลงถวายมีวงปี่พาทย์เสภา โดย โรงเรียนพรหมานุสรณ์ จังหวัดเพชรบุรี การบรรเลงซิมหึมโดย แม่บ้านชาวญี่ปุ่นในประเทศไทย ไทย ในพิธีไหว้ครูดนตรีไทย ประจำปี ๒๕๕๖	อาคารเรือนไทย (ระเบียบ คุณะเกษม)
๖๒	๒๐ สิงหาคม ๒๕๕๗	การบรรเลงปี่พาทย์มอญ โดย คณะเกตุคอยจังหวัดเพชรบุรี ควบคุมวงโดยคุณสุกัญญา เกตุคอย การบรรเลงวงพิณอีสาน จังหวัดร้อยเอ็ด ควบคุมวงโดยนายทรงฤทธิ์ ศรีสารคาม การแสดงหมอลำ กลอนประยุกต์ โดย นาย ธีรวัฒน์ เวฬุวัน	อาคารเรือนไทย (ระเบียบ คุณะเกษม)
๖๓	๒ เมษายน ๒๕๕๘	ร้องรำทำเพลงเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราช กุมารี ในโอกาสฉลองพระชนมายุ ๕ รอบ ๒ เมษายน ๒๕๕๘ โดย วิทยาลัยนาฏศิลป์ลพบุรี บรรเลงดนตรีไทยเพลงโหมโรงเทิด สธ. รำถวายพระพร โดยนักศึกษาศาสนาบัณฑิตพัฒน ศิลป์ และ นักศึกษามหาวิทยาลัยนเรศวร การแสดงวัฒนธรรมผ้า โดยบุคลากรของ สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรม เอเชีย	ห้องประชุมอเนกประสงค์ อาคารภาษาและ วัฒนธรรม สยามบรมราชกุมารี ชั้น ๒
๖๔	๒๒ เมษายน ๒๕๕๙	การบรรเลงวงพื้นเมืองเหนือ (สะล้อ ซอซึง) ฟ้อนหางนกยูง ฟ้อนดาบ ฟ้อนเจิง การแสดงกลุ่มชาติพันธุ์ ชูตเก็บใบชา และการแสดงชุด ชุมชนวัฒนธรรมผ้าล้านนาพัส ตราภรณ์ ไทยวน ไทลื้อ ไทซิ่น ไทใหญ่ และพม่า	อาคารเรือนไทย (ระเบียบ คุณะเกษม)
๖๕	๑๕ มีนาคม ๒๕๖๐	ธ สถิตในดวงใจ น้อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร	ห้องประชุมอเนกประสงค์

		มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร “ เดินตามรอยพ่อ สุขพอที่พ่อสอน ” โดย เครือข่ายงานศิลปวัฒนธรรม สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย	อาคารภาษาและ วัฒนธรรม สยามบรมราชกุมารี ชั้น ๒
๖๖	๑๘ เมษายน ๒๕๖๑	การบรรเลงดนตรีจากไม้ไผ่ โดย ศิษย์เก่า และบุคลากร สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย อังกะลุงราว โดย คณะดนตรีไทย ๓ ส. จังหวัด เพชรบุรี และ นาฏศิลป์สร้างสรรค์ โดย คณะศิลปนาฏดุริยางค์ สถาบันบัณฑิตพัฒน ศิลป์	อาคารเรือนไทย (ระเบียบ คุณะเกษม)
๖๗	๑ พฤษภาคม ๒๕๖๒	การแสดงนาฏศิลป์สร้างสรรค์ ชุด ๔ ภาค โดย คณะศิลปนาฏดุริยางค์ สถาบันบัณฑิตพัฒน ศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม ร่วมกับ โครงการการจัดการเรียนการสอน ภาษา-วัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาต่างชาติ สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย	อาคารเรือนไทย (ระเบียบ คุณะเกษม)

ตารางที่ ๒ กิจกรรมร้องรำทำเพลงที่เรือนไทย

จากการแสดงเวทีวัฒนธรรมที่ปรากฏใน “ฟังเพลงไทยที่เรือนไทย” ของสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย จะเห็นความหลากหลายทั้งรูปแบบและการนำเสนอ ที่เป็นผลผลิตทางวัฒนธรรม มีวิธีการสื่อสารเฉพาะและแบ่งกลุ่มได้ดังนี้

๑). คณะแสดงและวงดนตรีจากหน่วยงานของภาครัฐทั้งในรูปแบบวงทางการ และวงชมรม ผ่านศิลปิน บุคลากร และนักศึกษาของสถานศึกษาตลอดจนศิษย์เก่า

๒). วิทยากรและผู้ทรงคุณวุฒิจากหน่วยงานของภาครัฐ

๓). คณะแสดงและวงดนตรีจากภาคเอกชน ชุมชน

๔). ประชาชน ชุมชน ศิลปิน ศิลปินแห่งชาติ

๕). คณะแสดงและวงดนตรีจากนานาชาติ

เวทีวัฒนธรรมของสถาบันฯจึงมีบทบาทอย่างยิ่งในการเป็นพื้นที่และศูนย์กลางทางสังคม ในการเปิดพื้นที่ให้มีทั้ง ดนตรีและนาฏศิลป์ไทย สากล ศิลปะพื้นบ้าน ตลอดจนถึงดนตรีและนาฏศิลป์นานาชาติ ซึ่งเหมาะสมกับวัฒนธรรมที่หลากหลาย โดยมีกลุ่มศิลปินจากทุกวัย ตามลักษณะของงานที่สร้างสรรค์และขับเคลื่อนผลผลิตทางวัฒนธรรมทั้งด้าน ดนตรีและนาฏศิลป์ที่หลากหลาย ทั้งภาครัฐและภาคประชาชน

(๓) บูรณาการศิลป์

สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย โดยกลุ่มงานบริการวิชาการและทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม เป็นส่วนงานหลักของมหาวิทยาลัยมหิดล ที่สนับสนุนการดำเนินงานด้านวัฒนธรรมของเครือข่ายศิลปวัฒนธรรม เป็นตัวแทน ดำเนินการประสานงานทั้งภายในมหาวิทยาลัยและเป็นผู้ดำเนินการดำเนินงานร่วมกับเครือข่ายทั้งในระดับชาติและระดับ

นานาชาติมาอย่างต่อเนื่อง เป็นการต่อยอดความเชี่ยวชาญด้านภาษาและวัฒนธรรมของสถาบันฯ และในฐานะศูนย์กลางไปสู่การสร้างคุณค่าแก่สังคม ผ่านเวทีวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัยมหิดล ซึ่งนอกจากงานวิจัยและหลักสูตรในการจัดการเรียนการสอนด้านวัฒนธรรมแล้ว สถาบันฯยังส่งเสริมการเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมในรูปแบบของการบูรณาการศิลป์ โดยมีการบูรณาการแบ่งออกเป็นได้ ๖ ลักษณะงาน ดังนี้

๑). อบรมเชิงปฏิบัติการ เป็นการเปิดพื้นที่การเรียนรู้ โดยเปิดโอกาสให้ผู้เข้าอบรม ได้มีโอกาสเรียนรู้กับวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิ โดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ เพื่อนำองค์ความรู้ที่ได้รับไปถ่ายทอดสู่สังคมต่อไป

๒). เสวนาทางวิชาการ เวทีการเสวนาวิชาการวัฒนธรรม เป็นการถ่ายทอดประสบการณ์ โดยวิทยากร และผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อแลกเปลี่ยนและนำเสนอมุมมองที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาและการสืบทอดด้านวัฒนธรรมในมิติต่างๆ

๓). สังคีตศาลายา เป็นการเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม อันเป็นภูมิปัญญาที่ถ่ายทอดสืบทอดกันมา เป็นสิ่งที่มีคุณค่าแก่การดำรงรักษาให้คงอยู่ และที่สำคัญยังช่วยทำให้เกิดการพัฒนาศักยภาพแห่งความสัมพันธ์ทางสังคม ผ่านการจัดกิจกรรมสังคีตศาลายา โดยการทำงานร่วมกับกลุ่มภารกิจวิจัยเพื่อสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล (พันธกิจสัมพันธ์มหาวิทยาลัยมหิดลกับสังคม) และเครือข่ายงานด้านศิลปวัฒนธรรม โดยจัดให้มีเวทีวัฒนธรรมสัญจรภายนอกมหาวิทยาลัย

๔). วิจัยวัฒนธรรม เป็นการจัดเวทีและพื้นที่ในการนำเสนอผลงานด้านศิลปวัฒนธรรมจากฐานงานวิจัย เป็นกลไกที่สถาบันฯ ให้ความสำคัญในการต่อยอดเพื่อการขับเคลื่อนงานวิจัยจากพื้นที่ต่างๆของสังคมส่งต่อไปในวงกว้าง

๕). ศิลป์อาเซียน เป็นกลุ่มงานด้านวัฒนธรรมที่มีแนวทางในการทำงานเพื่อเผยแพร่งานด้านศิลปวัฒนธรรมทั้งในประเทศและภูมิภาคอาเซียน ภายใต้กลุ่มงาน AUN-AYCF-THAILAND เครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียนในประเทศไทย โดยความร่วมมือจาก ๕ มหาวิทยาลัยของไทย ได้แก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (ตามลำดับการเข้าเป็นสมาชิก) กับเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน (ASEAN University Network-AUN)

๖). การผลิตและเผยแพร่ การนำองค์ความรู้มาเผยแพร่สู่สาธารณะ ตามยุทธศาสตร์และพันธกิจของงานด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของ สถาบันฯเล็งเห็นถึงความสำคัญในการจัดการสื่อยุคปัจจุบันที่ส่งเสริมระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเผยแพร่งานสู่สังคม โดยจัดให้มีรูปแบบการเผยแพร่ข้อมูลออกเป็น ๔ ช่องทาง คือ

- สื่อบุคคล (บุคลากรของสถาบันฯ) ที่ทำหน้าที่ถ่ายทอดเรื่องราวงานด้านวัฒนธรรมต่างๆ สู่บุคคลอื่น ซึ่งจัดได้ว่าเป็นสื่อที่มีประสิทธิภาพสูงของสถาบันฯเพราะเป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ผ่านรูปแบบทั้งการประชุม การสอน การให้บริการวิชาการแก่สังคม

- สื่อสิ่งพิมพ์ เป็นสื่อที่ผลิตและเผยแพร่ไปสู่กลุ่มเป้าหมายด้วยวัตถุประสงค์ในรวบรวมผลงาน โอกาสในวาระพิเศษ เช่น หนังสือ สุจิตร์ในวาระต่างๆ จดหมายข่าว บทความในมหิดลสาร เป็นต้น

- สื่อกิจกรรม ปัจจุบันสื่อนี้มีความหมายขยายขอบเขตกว้างขวางไปถึงกิจกรรมที่สามารถสื่อหลายรูปแบบ เช่น นิทรรศการ การผลิตซีดีเพลงจากฐานข้อมูลของครูประสิทธิ์ ถาวร เพื่อกิจกรรมในวาระพิเศษ เป็นต้น

- สื่อสมัยใหม่ (Modern Media) เป็นสื่อที่นิยมใช้กันในยุคสารสนเทศ (Information Age) ที่กระแสโลกาภิวัตน์ (Globalization) อินเทอร์เน็ต (Internet) เข้ามามีบทบาทต่อชีวิตประจำวันของคนเราโดยจัดการข้อมูลจาก World Wide Web (WWW) จัดทำเป็นเว็บไซต์ www.arts.lc.mahidol.ac.th ให้เป็นช่องทางสำคัญที่ใช้ในการสื่อสารเผยแพร่งานด้านวัฒนธรรมจากสถาบันฯไปยังสังคมในรูปแบบต่างๆ เช่น ไลฟ์วิดีโอ ไฟล์ภาพ งานเขียน โดยมีวัตถุประสงค์

ของการเผยแพร่เพื่อสนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้ เข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย และเปิดโอกาสให้ทุกคนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรม

๒.๒ เวทีวัฒนธรรมของสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล

เวทีวัฒนธรรมของสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย เป็นการบูรณาการความรู้และความร่วมมือกับเครือข่าย ซึ่งนำไปสู่การจัดการองค์ความรู้ และการจัดงานวัฒนธรรม ซึ่งผลจากการจัดงานศิลปวัฒนธรรมดังกล่าว ก่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ความเข้าใจและเข้าถึงคุณค่า (ภูมิใจ) และนำไปสู่รูปแบบการจัดการที่ยั่งยืน

นฤมล นิราทร (อำนวยการ สนธยา พลศรี , ๒๕๕๐ : ๒๐๘-๒๐๙) ได้ให้ความหมายของเครือข่ายว่า หมายถึงรูปแบบการประสานงานของกลุ่มคน หรือองค์กรที่สมัครใจแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างกันหรือทำกิจกรรมร่วมกันช่วยเหลือกัน โดยการติดต่อสื่อสารนั้นอาจทำได้ทั้งการผ่านศูนย์กลางหรือแม่ข่ายและการติดต่อโดยตรงระหว่างกลุ่มซึ่งมีการจัดรูปแบบหรือจัดระบบที่ยังคงความเป็นอิสระโดยมีรูปแบบการรวมตัวแบบหลวมๆ ตามความจำเป็นหรือโครงสร้างที่มีความชัดเจน

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (อำนวยการ พระมหาสุทิตยธรรมาภิกขโร (อบอุ้น), ๒๕๔๓ : ๒๘) กล่าวถึงเครือข่ายว่า หมายถึงการที่ปัจเจกบุคคล องค์กร หน่วยงาน หรือสถาบันใดๆ ตกลงที่จะประสานเชื่อมโยงเข้าหากัน ภายใต้วัตถุประสงค์หรือข้อตกลงบางอย่างโดยอาจหนึ่งร่วมกันอย่างเป็นระบบ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อกิจกรรมต่างๆ เช่น การปฏิรูปการศึกษา โดยกลุ่มเครือข่ายนี้ต้องมีการแสดงออกเป็นการลงมือกระทำกิจกรรมร่วมกัน

(๑) เวทีวัฒนธรรม เป็นการจัดการที่มีความสำคัญในระดับยุทธศาสตร์จากทั้งสถาบันฯ และมหาวิทยาลัยมหิดล ด้วยความมุ่งมั่นและทุ่มเทในการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรม เป็นส่วนหนึ่งในการอนุรักษ์และเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมผ่านเวทีวัฒนธรรม “ ภาษาและวัฒนธรรมเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาที่ยั่งยืน ” เป็นปรัชญาที่สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย ยึดถือในการดำเนินงานเพื่อตอบสนองการแก้ไขปัญหาและพัฒนาสังคม งานด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม จึงถือว่าเป็นอีกหนึ่งภารกิจ เป็นหัวใจหลักในการจัดกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรมอย่างหลากหลายและต่อเนื่องผ่านเวทีวัฒนธรรม เพื่อสร้างงานด้านวัฒนธรรมให้ตอบสนองต่อความต้องการของสังคม

(๒) การประสานการทำงานร่วมมือกับเครือข่ายทางวัฒนธรรม โดยการร่วมคิดร่วมทำแบบหุ้นส่วน (Partnership) กับเครือข่าย ซึ่งก่อให้เกิดประโยชน์ร่วมกันแก่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย (Mutual Benefit) อีกทั้งยังมุ่งเน้นการสร้างความรู้ทางวิชาการ (Scholarship) เพื่อต่อยอดการบริการวิชาการ ในรูปแบบการส่งเสริมการใช้องค์ความรู้จากการบูรณาการกิจกรรมทางด้านศิลปวัฒนธรรมอย่างมีส่วนร่วมสร้างความเข้มแข็งให้แก่สังคม ส่งผลกระทบต่อชุมชนในการอนุรักษ์ ฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรมของตน ตลอดจนนำองค์ความรู้มาเผยแพร่สู่สังคม โดยมีเวทีวัฒนธรรมเป็นสื่อกลางในการดำเนินการเพื่อขับเคลื่อนงาน จากการเปิดพื้นที่เวทีสำหรับดำเนินการกิจกรรมทางวัฒนธรรม โดยบูรณาการทั้งภายในสถาบันฯ ระหว่างส่วนงานภายในมหาวิทยาลัย การประสานเชื่อมโยงการทำงานระหว่างหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อขับเคลื่อนงานด้านศิลปวัฒนธรรมสู่สังคม

๓. บทสรุปและข้อเสนอแนะ

เวทีวัฒนธรรม เป็นการรวบรวมผลงานด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม อันเกิดจากการดำเนินงานในโครงการฟังเพลงไทยที่เรือนไทย สู่อำเภอทำเพลงที่เรือนไทย และการจัดการบูรณาการศิลป์ในรูปแบบต่างๆของสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย ซึ่งเป็นผลการดำเนินงานมาตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๕๔๐ ถึงปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ซึ่งความยั่งยืนของงานที่

นอกเหนือไปจากงบประมาณในการสนับสนุน พื้นที่ซึ่งสถาบันฯมีอาคารเรือนไทย (ระเบียบ คุณะเกษม) และห้องประชุม อเนกประสงค์ อาคารภาษาและวัฒนธรรมสยามบรมราชกุมารี เป็นศูนย์กลางพื้นที่ทางวัฒนธรรมของสังคม การมีส่วนร่วมของเครือข่ายงานด้านวัฒนธรรม ให้เวทีวัฒนธรรมเป็นมากกว่าเวทีแสดงศิลปวัฒนธรรมที่มีความหลากหลายทั้งรูปแบบ การนำเสนอและที่มา ถือว่าเป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง การที่กลุ่มคนมารวมตัวกัน องค์กร สถาบันการศึกษาภาครัฐ และภาคเอกชน จากทั่วทุกภูมิภาคของประเทศไทย ให้มีความสำคัญกับงานศิลปวัฒนธรรมร่วมกัน แสดงให้เห็นถึงศักยภาพของการส่งเสริมการทำงานเครือข่าย การสนับสนุนและส่งเสริมพันธกิจในระดับยุทธศาสตร์ที่สำคัญของสถาบันฯ ซึ่งเป็น ปัจจัยหลักที่สำคัญของเวทีวัฒนธรรม

ข้อเสนอแนะ

หน่วยงานที่รับผิดชอบงานด้านวัฒนธรรม สนับสนุนและส่งเสริมด้านงบประมาณ โดยการบูรณาการร่วมกับ ชุมชน เครือข่ายงานด้านศิลปวัฒนธรรมในทุกๆภูมิภาค ให้เด่นชัดเป็นรูปธรรม กล่าวคือ

- สนับสนุนงานด้านการจัดการองค์ความรู้ในมิติทางวิชาการ
- ส่งเสริมเวทีการแสดงออกทางวัฒนธรรม ที่หลากหลาย เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ในทุกช่วงวัย
- สนับสนุนการผลิตและส่งเสริมช่องทางการเผยแพร่งานสู่สังคม ในระดับภาคราชการ
- เชิดชูเกียรติ ประชาชน คุณะ ชุมชน องค์กร ให้เป็นที่ยอมรับ เพื่อการถ่ายทอดและการสืบสาน

บรรณานุกรม

- กรมศิลปากร. (๒๕๕๒). **มรดกไทยมรดกชาติ** เนื่องในวันอนุรักษ์มรดกไทย พุทธศักราช ๒๕๕๒. พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พระนคร. กรุงเทพมหานคร : บริษัททรงศิลป์การพิมพ์ (๑๙๗๗) จำกัด.
- กระทรวงวัฒนธรรม. (๒๕๕๒). **แผนแม่บทวัฒนธรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐-๒๕๕๙. สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักปลัดกระทรวงวัฒนธรรม กรุงเทพมหานคร.**
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (๒๕๕๕). **การจัดการเครือข่าย : กลยุทธ์สำคัญสู่ความสำเร็จของการปฏิรูปการศึกษา.** กรุงเทพมหานคร : ส. เอเซียเพลส.
- นฤมล นิราทร. (๒๕๕๓). **การสร้างเครือข่ายการทำงาน: ข้อควรพิจารณาบางประการ.** กรุงเทพมหานคร : โครงการระหว่างประเทศว่าด้วยการขจัดปัญหาการใช้แรงงานเด็กองค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO/IPEC) : โรงพิมพ์การศาสนา กรมการศาสนา.
- ยศ สันตสมบัติ. (๒๕๕๙). **มนุษย์กับวัฒนธรรม. พิมพ์ครั้งที่ ๔.** กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ศราวดี เกตุยา. (๒๕๖๓). **เวทีวัฒนธรรม.** สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล. (ม.ป.พ).
- ศรีศักร วัลลิโภดม. (๒๕๕๔). **พัฒนาการทางสังคม-วัฒนธรรมไทย.** กรุงเทพฯ : ด่านสุธาการพิมพ์.
- สถาบันวัฒนธรรมศึกษา. (๒๕๕๑). **เกณฑ์มาตรฐานและแนวทางการดำเนินงานแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรม.** สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวงวัฒนธรรม. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. (๒๕๓๘). **คู่มือแนวทางการจัดตั้งและดำเนินงานสภาวัฒนธรรมจังหวัด.** กรุงเทพฯ : นีลนารการพิมพ์.
- สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. (๒๕๔๐). **แนวทางพัฒนาการดำเนินงานวัฒนธรรม.** กรุงเทพฯ.
- สุวิไล เปรมศรีรัตน์. (๒๕๔๘). **ยุทธศาสตร์การปฏิบัติงานวัฒนธรรมร่วมกับชุมชน.** กรุงเทพฯ : เอกพิมพ์ไท.
- การผลิตเพื่อการประชาสัมพันธ์ สืบค้นจาก. <https://www.pakkretcity.go.th/book/upload/b0541/files/assets/common/downloads/publication.pdf?uni=b2fd519659398dfabc53e88b31190748>.